

به ئاسایشی کردنی پرسیکی نا- ئاسایشی: مه ترسییه شاراوه کهی ته ندروستی هه ریمی کوردستان

29-03-2020

نووسه رهکان

ناوهندی لیکۆلینه وهی رووداو

کورتە : سه ره تا پئویسته بئیم که بهرگری له دیسکۆرسی ههردوو بهرێز سهروکی هه ریمی کوردستان و سهروکی حکومهتی هه ریمی کوردستان ده کهم که له وتاروگوتاره کانیاندا به و په ری ریز و هه ست به بهر پرسیاریتی و ته نانهت دلسۆزییه وه هه لۆیست و روانگهی خۆیان ده برپوه.

د. پرویز رحیم قادر / دکتورا له ئاسایشی نه توهی |

سهرتا پښوېسته بلم که بهرگری له دیسکۆرسی هردوو بهرین سهرۆکی ههریمی کوردستان و سهرۆکی حکومتی ههریمی کوردستان ده کم که له وتاروگوتاره کانیاندا به وپه پری ریز و ههست به بهرپرسیاریتی و تهنهت دلسۆزییه وه هه لوئیس و روانگی خویان دهرپروه. له وانه جیگه پرسیار و سهرسوورمان بیت که نه مه چ پښوهندییه کی به ناوینشانی وتاره که وه ههیه، به لام له راستیدا ناوه پوک و گه ههری بابه ته که ههر نه مه رسته یه پښووه.

له ماوهی رابردودا په یام و وته کانی بهرین سهرۆکی حکومتی ههریمی کوردستان له سۆشیالمیدیا، رووبهرووی ره خنه توندی هندی کس و لایه ن بووه وه. کرۆکی ره خنه کهش بریتیبوو له وهی که بهرین یان بو "تکا" ده کات و له وشه "تکایه" که لک وهرده گریت؟ له کاتی کدا پښوېسته به توندی و به هیزه وه (تو بخواینه وه به سهر بازی یاخود توندوتیزیه وه!) رووبهرووی هه لگرانی نه خۆشییه که و نه مه نه خۆشییه بیته وه. پښوېسته له بیرمان نه چیت ساکارترین و سانترین کار بو حکومت به وپه یه که قورخی ده سلهاتی به کارهینانی هیزی لایه (دادگا، سوپا و پولیس و ئاسایش و یاسا و راگه یاندن و په روه رده و...)، به کارهینانی توندوتیزیه به ههر دوو جوړی سیمبۆلی و کرده یی و رهقه وه. راستیه که یه توهیه که نه و کس و لایه نانه (به مه بهست یاخود به بن مه بهست) خهریکه هانی ده سلهاتاران ده دن که پرسیکی مرۆبی-تندروستی "به-ئاسایشی" بکن.

راسته که ئاسایشی کۆمه لایه تی به هو ی په تای کۆفید-19 هوه که وتوته مه ترسی و پښوېستی به ریشویننی توندی تندرووستی و تهنهت سیاسی ههیه، به لام نه وه به مانایه نییه که خودی نه خۆش و نه خۆشییه کهش پرسیکی ئاسایشیه. چونکه نه گهر نه مه تپروانین و روانگیه مان هه بیت، بنگومان تیوری پیلانگری (conspiracy theory) ده بیته چوارچیه ی شروقه و تیگه یشتنمان و به مه پییه ش سیاست و ریشویننه تندروستی و ئابووری و سیاسی و زانسته سرووستی و پزشکیه کان بو به رهنکاربوونه وهی نه مه نه خۆشییه وه ده که ویته ناو دۆخکی ناروون، پشوی و تهنهت قهیراناوی و بئمتمانیه وه.

نه مه ش که مترین لیکه وته و دهره اویشته ی توهیه که له لایه که ده سلهات هاندات به توندوتیزیه وه مامه له له گه ل هاولاتیان بکات و له داهانودا نه گهری ژوره که نه مه سیاست و تپروانین و ریشویننه بو هه موو و پرسه کانی دیکه ش جیگر بیت، له لایه کی تریشه وه واده کات "نه خۆش و نه خۆشی" وه کوو "تاوانکار و تاوان" سهیر بکرین. لیره دا مه بهستی سهره کی من برگی دووه می نه رگیۆمینته که به.

به شپوهیه کی گشتی، ههر بابهت و پرسیک بو توهی به-ئاسایشی بکریت پښوېسته سهرتا به گوتار یاخود له دیسکۆرسی ده سلهات/بهرپرساندا وه کوو هه ره شه و مه ترسییه کی هه نووکه یی بو هه موو تاکه کان/کۆمه لگه/ده ولته بناسریت و پیناسه بکریت. ههر بابهت و پرسیکی ئاسایشیش ده که ویته سهروو پرسه ئاسایی و یاسایی و تهنهت سیاسییه که نه وه، بویه لیره وه بکه ر/خولقینه ری روودا یاخود پرسه ئاسایشیه که وه کوو تاوانکار و پرسه ئاسایشیه کهش وه کوو هه ره شه/تاوان ده ناسریت که سزای قورسی یاسایی و تهنهت نه خلاقیه ههیه. بویه بو به ئاسایشیکردنی پرسیک چی هه ره شه و مه ترسییه کان راسته قینه بیت یاخود نا، هه ره ها ره وا بیت یاخود نا ره وا، ده بیت له رووی دیسکۆرس/گوتارییه وه قه ناعهت به هاولاتیان بکریت که نه و پرس و بابه ته ی که مه بهسته، هه ره شه یه کی جدی و راسته قینه و هه نووکه ییه بو سه ر ژیان و به رزه وه ندییه مادی و نامادییه کانیان و پښوېسته به توندوتیزیی و به مه پییه ش به هیزه وه رووبهرووی ببینه وه. بو نموونه کرده وه تپروستییه کان و سزای یاسایی و نه خلاقیه ده ولته و کۆمه لگه کان بو تپروستی.

له ههریمی کوردستاندا دۆخه که به جوړیکه که هه لگر و تووشبووی کۆفید-19 وه کوو تاوانبار سهیر بکریت. ههر نه مه رووبهروبوونه وه و به رهنکاربوونه وهی نه مه په تایه ی له کوردستان تووشی گرفتگی جیددی و ئالنگاری کرده ته وه. نه مه گوتاره وایکردوه که که سه کان هه ولتی به نه ینی هیشته وهی نه خۆشییه که و شارده وهی بدن و خویان به ده زگا په یوه نیدیاره کان نه ناسینن. تهنهت که ره نینکراو وه کوو ده سته سهرکراو و که ره ننتین وه کوو به ندیخانه هه لگری و اتایه کی نه رینیه. ههر بویه کاره ساته که ریک لیره دا به رجه سته ده بیت و لیره وه ئاسایشی کۆمه لایه تی ههریمی کوردستان ده که ویته مه ترسی و نه مه ش که رتی تندروستی کوردستان رووبهرووی مه ترسی و قهیران ده کاته وه و به ره داهانویه کی نادیار و تۆقینه رمان ده بات.

له كۆتايدا و اباشتره هه موومان پيگه وه هه ولبدەين نه خوښ و ئەم نه خوښيه له چوارچيوه به ئاسايشيكردن (تاوان و تاونكار) بهيڤينه
دەرەوه و بيگه رينينه وه چوارچيوه سروشتي و زانستيه كه ي خوڻ بو ئەوه ي هه له يه كي "گوتاري" تووشي كارەسات و قهيرانكي مروبي و
كۆمه لابه تيمان نه كات. چونكه ئەگەر ئەم گوتاره بهم شيوه يه به رده وام بيٽ، له وانە يه خودي منيش دوودل و دردۆنگ بم ئەگەر تووشي
ئەم نه خوښيه بم خۆم بناسينم وه كوو نه خوښ و هه لگري فايرۆسه كه!